

Sygn. akt III AUa 447/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 października 2016 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia	SA Małgorzata Rokicka-Radoniewicz (spr.)
Sędziowie:	SA Elżbieta Czaja SA Małgorzata Pasek
Protokolant: sekr. sądowy Krzysztof Wiater	

po rozpoznaniu w dniu 13 października 2016 r. w Lublinie

sprawy Z. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w L.

o wysokość emerytury

na skutek apelacji wnioskodawcy Z. S.

od wyroku Sądu Okręgowego w Lublinie

z dnia 29 stycznia 2016 r. sygn. akt VIII U 284/15

oddala apelację.

Małgorzata Pasek Małgorzata Rokicka-Radoniewicz Elżbieta Czaja

III AUa 447/16

UZASADNIENIE

Organ rentowy - Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. decyzją z dnia 27 stycznia 2015 r. ustalił wysokość emerytury Z. S. w oparciu o art. 183 ust. 5 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i podjął jej wypłatę od 1 grudnia 2014 r. Zgodnie z ustaleniem emerytura wyniosła 20% emerytury obliczonej na podstawie art. 53 i 80% emerytury obliczonej na podstawie art. 26 cyt. ustawy emerytalnej.

Od tej decyzji odwołanie do Sądu Okręgowego w Lublinie złożył wnioskodawca Z. S., domagając się zmiany sposobu ustalenia wysokości emerytury. Jego zdaniem proporcje obliczeniowe powinny być odwrotne, tj. 80 % emerytury obliczonej na podstawie art. 53 i 20 % na podstawie art. 26 cyt. ustawy. Wnioskodawca podniósł, że ten sposób

obliczenia należy zastosować względem ubezpieczonego, który osiągnął wiek uprawniający do emerytury w(...) (art. 183 ust. 1), kiedy to ukończył 60 lat i miał prawo odejścia na emeryturę z tytułu pracy w warunkach szczególnych.

Sąd Okręgowy w Lublinie wyrokiem z dnia 29 stycznia 2016 roku oddalił odwołanie. Sąd Okręgowy ustalił, że Z. S., urodzony (...) w dniu 25 listopada 2014 r. złożył wniosek o emeryturę. Organ rentowy w dniu 15 stycznia 2015 r. wydał decyzję przyznającą emeryturę oraz przedstawiającą sposób jej wyliczenia. Świadczenie zostało przyznane od dnia 1 listopada 2014 r., lecz w związku z tym, że wnioskodawca pozostawał w stosunku pracy, wypłata emerytury została zawieszona do czasu przedstawienia świadectwa pracy lub zaświadczenia potwierdzającego rozwiązanie stosunku pracy. Kolejną decyzją z dnia 27 stycznia 2015 r. (będącą przedmiotem zaskarżenia) ZUS ustalił wysokość świadczenia i podjął jego wypłatę od dnia 1 grudnia 2014 r. W zaskarżonej decyzji organ rentowy zgodnie z treścią art. 183 ust. 5 w oparciu o art. 53 ustawy o emeryturach i rentach z FUS ustalił wysokość emerytury w kwocie 1065,27 zł. (20%), w oparciu o art. 26 – 3883,74 zł (80%). Łącznie wysokość emerytury obliczona na podstawie art. 183 ust. 5 ustawy wyniosła 4949,01 zł.

Wnioskodawca nie zgodził się z takim wyliczeniem podnosząc, iż prawo do emerytury przysługuje mu już od roku (...), wówczas osiągnął wiek 60 lat i wykazał wymagany okres 15 lat pracy w warunkach szczególnych.

Na rozprawie w dniu 25 września 2015 r. wnioskodawca doprecyzował roszczenie wnosząc o ponowne przeliczenie wysokości emerytury mając na uwadze pracę w warunkach szczególnych. Takie ustalenie, zdaniem skarżącego, pozwoliłoby przyjąć, iż z ukończeniem 60 lat nabył prawo do emerytury, co pozwoli na zastosowanie korzystniejszego przepisu z ustawy emerytalnej.

Sąd Okręgowy zwrócił uwagę, że żądanie wnioskodawcy o ustalenie emerytury w niższym wieku emerytalnym było przedmiotem postępowania Sądu Okręgowego w Lublinie w sprawie VIII U 2575/11 i wówczas nie było potrzeby ustalania, czy wnioskodawca spełnia ustawowe przesłanki do przyznania emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych, gdyż zgodnie z obowiązującym wówczas stanem prawnym, wnioskodawca nie spełnił koniecznej przesłanki, bowiem cały czas pozostawał w stosunku pracy. W związku z tym sąd uznał, iż zbędne było w takim stanie rzeczy przeprowadzanie postępowania dowodowego w celu poczynienia ustaleń, czy praca na stanowisku kierowniczym była pracą w szczególnych warunkach. Wyrok zaaprobował również Sąd Apelacyjny w Lublinie, oddalając apelację Z. S.. Z wyjaśnień wnioskodawcy wynika także, iż w 2011 r. (rok składania wniosku o emeryturę z tytułu pracy w warunkach szczególnych) miał świadomość, że nie zostanie mu przyznane prawo do tego świadczenia, chciał jedynie ustalić, czy jego praca była pracą w warunkach szczególnych.

Po dniu 26 stycznia 2012 r. (data wyroku Sądu Apelacyjnego w Lublinie) skarżący nie składał ponownie wniosku o przyznanie prawa do wcześniejszej emerytury.

Sąd Okręgowy orzekł, że ustawa o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych określa powszechny wiek, jaki musi osiągnąć ubezpieczony, aby móc ubiegać się o emeryturę. Dla roku urodzenia wnioskodawcy, tj.(...) zgodnie z ust. 1b pkt 1 cyt. przepisu wiek powszechny wynosi 65 lat i 5 miesięcy.

Wysokość emerytury należnej z tytułu osiągniętego wieku oblicza się w oparciu o dwa przepisy, tj. art. 26 oraz 53 ustawy emerytalnej.

Zgodnie z art. 183 ust 5 ustawy emerytura przyznana na wniosek osoby ubezpieczonej urodzonej po dniu 31 grudnia 1948 r., z wyjątkiem ubezpieczonych, którzy pobrali emeryturę na podstawie przepisów art. 46 lub 50, o ile osoba ta nie była członkiem otwartego funduszu emerytalnego albo złożyła wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa, która osiągnęła wiek uprawniający do emerytury w roku kalendarzowym 2013 lub 2014 wynosi:

20% emerytury obliczonej na podstawie art. 53 oraz

80% emerytury obliczonej na podstawie art. 26.

Wnioskodawca osiągnął wymagany wiek emerytalny w dniu (...).

Wnioskodawca nie nabył prawa do emerytury w (...) r., więc nie ma podstaw do zastosowania art. 183 ust. 1 pkt. 1 cyt. ustawy. Skarżący w rezultacie nie nabył także prawa do wcześniejszej emerytury, nie uzyskał decyzji o jej przyznaniu. Dodatkowo zauważyć należy, że fakt wykonywania pracy w warunkach szczególnych w przypadku ustalania prawa do emerytury powszechnej nie wpływa na jej wysokość.

Ustalenie pracy wnioskodawcy w warunkach szczególnych nie może być przedmiotem rozważań w obecnym postępowaniu. Sąd Okręgowy podziela stanowisko Sądu Najwyższego z dnia 13 maja 1999 r. (II UZ 52/99, Legalis) - w sprawie z odwołania od decyzji organu rentowego, jej treść wyznacza przedmiot i zakres rozpoznania oraz orzeczenia sądu pracy i ubezpieczeń społecznych. W takim postępowaniu „sąd nie działa w zastępstwie organu rentowego, w związku z czym nie ustala prawa do świadczeń, i choć samodzielnie oraz we własnym zakresie rozstrzyga wszelkie kwestie związane z prawem lub wysokością świadczenia objętego decyzją, to jego rozstrzygnięcie odnosi się do zaskarżonej decyzji”. Podnieść należy, że wyrok w sprawie VIII U 2575/11 uprawomocnił się, wnioskodawca nie składał ponownego wniosku o przyznanie prawa do wcześniejszej emerytury.

Od tego wyroku apelację wniósł wnioskodawca Z. S. zaskarżając wyrok w całości. Z treści apelacji wynika, że domaga się zmiany wyroku i zaliczenia mu 15 letniego okresu pracy w warunkach szczególnych. Wnioskodawca przedstawił swoją koncepcję ustalenia wysokości emerytury, po uznaniu, że spełnił warunki do emerytury w roku (...) i powinien mieć ustaloną jej wysokość według zasad przewidzianych dla osób, które wiek emerytalny osiągnęły w roku(...).

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja jest bezzasadna i nie zasługuje na uwzględnienie.

Istotą sprawy było ustalenie wysokości emerytury wnioskodawcy, który osiągnął wiek emerytalny w dniu (...). Zgodnie z treścią art. 183 ust.1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz.U. z 2016 roku, poz.887) emerytura przyznana na wniosek osoby ubezpieczonej urodzonej po dniu 31 grudnia 1948 r., która osiągnęła wiek uprawniający do emerytury w roku kalendarzowym 2013 albo 2014, wynosi: 20% emerytury obliczonej na podstawie art. 53 oraz 80% emerytury obliczonej na podstawie art. 26.

Wnioskodawca w niniejszym postępowaniu domagał się ustalenia, że z uwagi na wykonywanie pracy w warunkach szczególnych, wiek emerytalny uprawniający do uzyskania prawa do świadczenia a zatem i ustalenia jego wysokości, wynosi 60 lat i ten wiek osiągnął w (...) roku. W związku z tym żądaniem wnosił również o ustalenie, że wykonywał pracę w warunkach szczególnych przez 15 lat.

Należy zwrócić uwagę, że wnioskodawca w dniu 11 maja 2011 roku zgłosił wniosek o ustalenie mu prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym powołując się na świadectwo wykonywania pracy w warunkach szczególnych wystawione przez pracodawcę – (...) Sp. z o.o. i decyzją z dnia 24 maja 2011 roku organ rentowy odmówił mu prawa do świadczenia wobec niespełnienia warunków – nierozwiązania stosunku pracy oraz nieudowodnienia 15 letniego okresu pracy w warunkach szczególnych. Od tej decyzji wnioskodawca wniósł odwołanie do Sądu Okręgowego w Lublinie, który wyrokiem z dnia 13 września 2011 roku oddalił odwołanie, a apelacja wnioskodawcy została oddalona wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 26 stycznia 2012 roku. Powodem odmowy ustalenia prawa do spornego świadczenia było niespełnienie warunku rozwiązania stosunku pracy – był to wówczas niezbędny warunek wymagany do uzyskania prawa do świadczenia. Sąd Okręgowy, rozpoznając wówczas odwołanie wnioskodawcy od decyzji odmawiającej prawa do tego świadczenia, orzekł, że wnioskodawca nie spełnił jednego z warunków przewidzianych w ustawie – nie rozwiązał stosunku pracy. Warunkiem skorzystania przez ubezpieczonego będącego pracownikiem z prawa do emerytury na podstawie art.184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych było nie tylko posiadanie 25 letniego stażu pracy, ale również nieprzystąpienie do otwartego funduszu emerytalnego i rozwiązanie stosunku pracy. Warunki te musiały być spełnione łącznie. Niespełnienie jednego z nich uniemożliwiało pracownikowi uzyskanie prawa do emerytury. Z brzmienia powołanego przepisu art.184 ust.2

powołanej ustawy wynika jednoznacznie, że rozwiązanie stosunku pracy było jednym z niezbędnych warunków do nabycia prawa do spornego świadczenia. Wnioskodawca, który nie spełniał tej przesłanki, nie mógł nabyć prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym, a zatem w roku(...)wprawdzie ukończył wiek 60 lat przewidziany przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.), ale nie można przyjąć, że w tym roku osiągnął wiek emerytalny w rozumieniu art.183 powołanej ustawy.

Z tych względów i na mocy powołanych przepisów oraz na podstawie art.385 KPC Sąd Apelacyjny oddalił apelację jako bezzasadną.